

Statsbane; thi naar der en Gang er sagt A, maa der ogsaa siges B. Den Bane, der er anlagt fra Faaborg til Kinge, er jo Statsbane, og enhver paa Sydsyn saa vel som overhovedet alle maatte vente, hvad der jo nu ogsaa er sket, at Regeringen foreslog, at der skulde anlægges en Statsbane videre fra Kinge til Nyborg. Den foreslaas nu anlagt og maa altsaa ganske naturligt erkendes for at være en Statsbane. — Jeg skal nu for Resten gaa ud fra, at der ikke er stor Forskel paa de to Baner, for ikke at gøre Regnestykket altfor indviklet, og erkende, at de ligne hinanden meget. Men saa maa jeg spørge: Hvorfor saa forlange 40,000 til den ene og 80,000 til den anden? Det er noget, jeg aldeles ikke kan forstaa, og jeg begriber overhovedet ikke, at den Tanke er kommet op. Jeg vil ikke sige noget ubehageligt over for de ærede Medlemmer fra Sjælland og Sjælland, men den eneste Grund, jeg kan finde, er den, at de i dette Tilfælde have slaaet sig sammen og sagt: Naar der bygges Baner i Fyn, skal der gives 80,000, men paa Sjælland og i Sylland skulle de slippe med 40,000. Den eneste Trost, vi Fynboere have, — den er ringe, og jeg holder ikke af den — er den, at naar vi en Gang skulle til at bygge Baner paa Lolland, saa forlange vi 160,000, og paa Bornholm 320,000; Summen kommer da til at staa i ombendt Forhold til de Rigsdagsmænd, der fra hver Landsdel sendes paa Ting. Jeg finder ikke dette Forhold rigtigt og opfordrer de ærede Medlemmer til at stemme for vort Vædringsforslag.

Naar der dernæst forlanges 3 pCt i Afgift af det sydsynste Jærnbanejelskab, saa forekommer det mig ogsaa at være en stor Urimelighed, for Erfaringen er jo, at Baner her i Landet overhovedet ikke give noget stort Udbytte. 3 pCt. er sandelig et godt Udbytte af en Bane som denne her, og de Erfaringer, vi have fra Faaborg—Kinge Banen, gaa i samme Retning; thi jeg kan godt sige med Bestemthed, at den har kostet det sydsynste Jærnbanejelskab over 25,000 Kr. at drive om Aaret (Modsigelse). So, jeg tror, det er nærmere 30,000, men jeg tør sige med Sikkerhed, at det er over 25,000; og dog driver dette Selskab denne Bane ganske udmærket. Og det handler i patriotisk Aand, idet det gerne vil hjælpe denne Egn og derfor ogsaa tage denne Bane i Forpagtning, skønt de ere overbeviste om, at de ingen Fordel ville faa af den. Men nu yderligere at forlange, at de skulle sætte 30,000—40,000 til om Aaret paa Kinge—Nyborg Banen, forekommer mig min Sandten at være temmelig haardt. Jeg

tror, det vil være rigtigt, at man i den Henseende følger Mindretallet, især da denne Bane jo først skal arbejdes, bringes til at yde noget; og saa snart det er lykkedes, kan Regeringen sige: Saa, nu tager Staten den og driver den for egen Regning. Jeg kan ikke rigtig se, at det kan være rimeligt.

Før øvrigt maa jeg sige, at det er klart, og jeg tror ogsaa, enhver, der kender Forholdeneovre paa Fyn, maa være enig med mig om, at de Fordringer der her stilles om 80,000 og 3 pCt., betyder det samme som, at denne Bane ikke bliver til noget. Den ærede Ordfører sagde, at han brød sig heller ikke om den. Jeg deler fuldstændig hans Mening, det vil sige, naar Staten fra nu af vil begynde at sige stop med alle Jærnbaneanlæg og sige: Nu ville vi ikke i Fremtiden bygge Jærnbaner, men jeg forstaaar sandelig ikke, hvorfor man skal handle paa een Maade over for een Landsdel og paa en anden over for en anden. Det falder jeg uretfærdigt, og derfor anbefaler jeg det høje Ting at følge os. Med Hensyn til den anden Fordring over for det sydsynste Jærnbanejelskab gælder det samme. Jeg ved med Sikkerhed, at de ville sige: Vi kunne ikke gaa ind paa 3 pCt., men ville nøjes med 2 pCt. og give den Smule mere, hvis der bliver mere. Og det er dog ogsaa en mærkelig Fordring, thi det sydsynste Jærnbanejelskab er jo ikke andet end et Aktieselskabovre paa Fyn, der er oprettet for at sætte den paagældende Bane i Gang i sin Tid. Saa kan man lige saa godt stille den samme Fordring til et hvilket som helst Aktieselskab i Børslev og Slagelse som Betingelse for, at den Bane skulde blive til noget. Men det er der ikke Tale om; der vil Staten gøre det. Jeg forstaaar altsaa ikke den Stilling, som den højtærede Regering og Landstinget her indtage. — Jeg er nu i det hele ikke meget optat paa Jærnbanebygning. Det forekommer mig, at der er givet alt for meget ud til Jærnbaner her i Landet, meget for meget, og ligeledes at man ifølge de fremkomne Projekter vil i Fremtiden give alt for meget ud dertil. Jeg kunde næsten være enig med det andet Mindretal og foreslaa, at Laaneparagraffen gaar ud; thi det forekommer mig ikke, at det er noget heldigt Standpunkt nu at laane for at faa disse mere eller mindre nyttige Baner anlagte. Den ærede Ordfører brød sig ikke om denne Bane; naa, det lader jeg staa hen, men der er i alt Fald ogsaa mange andre Baner, der kunne undværes. Og saa er der i Grunden efter min Mening noget uheldigt i at komme ind paa Laan. Det er heldigere, om vi kunde blive enige om at sige: Lad os